

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1044396/1

בבית הדין הרבני האזורי פתח תקווה

לפני כבוד הדיינים:

הרב בנימין אטיאס — ראב"ד, הרב אריאל ינאי, הרב אלון אבידר

התובע (נתבע בתביעה נגדית): **פלוני** (ע"י ב"כ עו"ד שאול דחבש)

נגד

הנתבעת (תובעת בתביעה נגדית): **פלונית** (ע"י ב"כ עו"ד ורד לוי)

הנדון: גירושין והפסד כתובה בגין 'מעשה כיעור'

פסק דין

בפנינו תביעת גירושין שהגיש הבעל. מנגד האישה מסכימה להתגרש אך תובעת את כתובתה.

סך הכתובה הוא מאתיים אלף ש"ח.

הצדדים נשואים מתאריך כ"ב בתמוז תשמ"ז (19.7.1987) ולהם שלושה ילדים משותפים מנישואים אלו, שניים מהם בגירים ואחת קטינה.

בתאריך א' באלול תשע"ה (16.8.2015) הגיש הבעל תביעת גירושין. בכתב התביעה כתב: "מהות התביעה: ניאוף, בגידה, אי־קיום יחסי אישות בסביבות שלוש שנים."

בדיון שהתקיים בתאריך כ"ז במרחשוון תשע"ו (9.11.15) הופיעו הצדדים ובאי כוחם.

בתחילת הדיון טען הבעל שמעוניין בשלום בית ולאחר מכן החליט שתובע גירושין:

"הבעל: נישאנו בשנת 87, כדת משה וישראל, בארץ, נישואין ראשונים שלנו. שלושה ילדים משותפים – אחת קטינה. גרים ביחד, ואני ביקשתי בהתחלה שלום בית כי רציתי שהמשפחה תישאר שלמה, כי תמיד אפשר לשפר, ואני מבקש שלום בית, ואם אי אפשר אז אין מה לעשות ונתגרש.

בית הדין: ראית את כתב התביעה שלך?

הבעל: כן, זה כתב תביעה לגירושין, כי לא היה חיי אישות ולא שום דבר בינינו בשלוש השנים האחרונות, והאישה רוצה בשדות זרים.

בית הדין: אז מה אתה מבקש?

הבעל: אם אפשר שלום בית אז בסדר.

בית הדין: אחרי כל מה שאתה טוען אתה רוצה שלום בית? אנחנו לא מבינים מה אתה רוצה – שלום בית? אין לנו מה לעשות אִתְּךָ כי אין תביעה כזאת.

הבעל: אז נתגרש, אין מה לעשות.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בית הדין: אנחנו רוצים לדעת שאתה מבין מה אתה תובע. מה אתה תובע?

הבעל: אני תובע משמורת על הילדה ומזונות לילדה ולהתגרש.

בית הדין: אתה עומד אחרי כתב התביעה שלך על כל מה שמשממע?

הבעל: כן, זה נכון.

בהמשך העלו הבעל ובא כוחו את טענותיהם בדבר בגידת האישה עם אדם בשם [י' כ'] והאישה העלתה את גרסתה:

"בא כוח הבעל: [...] לאור הדברים האחרונים של הבעל, אנחנו נבקש לחייב את האישה בגט על סמך המעשים המיוחסים לה שמתועדים, יש בידינו מסמכים של נסיעת האישה עם החבר לחו"ל ובמקרה גם לחבר קוראים [כ'] שכרו את אותו חדר בבית מלון בבולגריה, ויש לנו תמונות של שניהם חלק יחד וחלק בעירום מלא וחלק בחצי גוף ערום, אנחנו כרכנו לפה גם את ענייני הרכוש. מאחר והצדדים גרים יחד אחד הצדדים עליו לעזוב את הבית, הבית רשום על שם אמו עוד מלפני הנישואין.

האישה: אני מסכימה להתגרש.

בית הדין: בנוגע ל[י' כ'] – יש כזה אחד?

האישה: נסעתי אֶתו יחד לבולגריה, והיינו באותו מלון אבל לא באותה קומה ולא באותו חדר. טסנו באותה טיסה אבל לא ישבנו יחד – היה מרחק של שתי כסאות, הסתובבנו יחד בבולגריה, הקשר שלנו זה קשר של עמית לעבודה, ונסעו אֶתנו עוד אנשים שאנחנו מכירים.

בית הדין: האם קיימת יחסי אישות עם [י' כ']?

האישה: לא.

בא כוח האישה: מאוד חשוב אם גם הדברים של הבעל ברישא היו נכנסים לפרוטוקול, רציתי רק להגיד שהאישה תסכים להתגרש בכפוף לפתרון של כל הדברים הרכושיים, ויש גם את הנושא של הבית, עשרים ושבע שנה הם גרים יחד ולא ניתן לזרוק אותה ככה [...]

בא כוח הבעל: אנחנו רוצים לקבוע אֶתה תיק להוכחות כי היא תובעת כתובה ופיצויים, וגם הוא רוצה להראות שלא הוא אשם בגירושיך. ואני רוצה להראות מסמכים שהם במטוס יחד ושהם שכרו חדר יחד, הכול מתועד אז אין טעם בהוכחות.

בא כוח האישה: אנחנו רוצים להגיש תביעת כתובה שכתוב בה מאתיים אלף שקל וגם תביעת פיצויים.

בא כוח הבעל: אני מבקש שאנחנו נראה לכם מסמכים ואם בית הדין יראה שאנחנו צודקים שבית הדין יפסוק הוצאות.

בית הדין: בוודאי.

בא כוח הבעל: אני מציג לכם הזמנה של חדר על שם שניהם.

בא כוח הבעל חוקר את האישה: אני מציג בפניך צילום של הזמנה לבית מלון בבולגריה 'פלטינום הוטל' על שמך ועל שם [י' כ'], האם הייתם יחד באותו בית מלון?

האישה: עשינו את העסקה כדי לשלם פחות, אבל לא היינו באותו חדר.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בא כוח הבעל: למה עשיתם את העסקה כשהוא לא עובד אתך באותה עבודה?

האישה: הבחור הזה [י' כ'] היה עמית שלי הוא היה אחד הלוקחות הגדולים שלנו. זה ילד שגדל לאם חד-הורית ויש לו חמישה אחים, הוא בן עשרים וחמש, היה בינינו קשר של אם ובן, הוא היה בבית שלנו והמשפחה שלי מכירה אותו, זה קשר של אוזן קשבת שהייתי מייעצת לו בכל מיני דברים ומדברת אתו על בעיות שלו.

בא כוח הבעל: אתם אמרתם שלא ישבתם יחד במטוס, יש פה תמונה של שניכם יחד?

האישה: לא ישבנו יחד, רק הצטלמנו יחד וזה היה לצורך התמונה.

בא כוח הבעל: ואם אני אבדוק את זה בחברת התעופה?

האישה: תבדוק. זה חברת תעופה של בורגס, משהו 'אשת טורס'.

בא כוח הבעל: תסתכלי את התמונה השנייה שהיא לא משאירה מקום לספיקות, כי בתמונה יש נשיקה צרפתית, את יכולה להסביר מזה?

האישה: זה לא נשיקה צרפתית, זה נשיקה רגילה.

בא כוח הבעל: זה נשיקה של ידיד או אוהב ואוהבת?

האישה: סתם נשיקה חברית.

בא כוח הבעל: ואיפה התמונה צולמה?

האישה: לא זוכרת.

בית הדין: זו סיטואציה שהיית בה הרבה פעמים?

האישה: לא.

בית הדין: אז את אמורה לזכור אם זה היה חד-פעמי.

האישה: לפי דעתי זה היה בבית מלון.

בית הדין: זו סיטואציה שככה מתנשקים היום ברחוב?

האישה: בחברה הפתוחה כן.

בא כוח הבעל: ממש לא מקובל גם אצל החילוניים.

בא כוח הבעל לאישה: יש תמונה פה של [י' (=כ')] בג'קווי, אני מניח שזה בבית מלון. איפה זה?

האישה: אין לי מושג, הוא שלח לי את זה ואין לי מושג מי צילם את זה, ואם הוא שלח טמטום כזה לטלפון שלי אין לי מה להגיד כאן, אני רק רוצה להסביר: הוא ילד בן עשרים וחמש, מה אתה מצפה מאישה בת חמישים שתעשה?

בא כוח הבעל: מי צילם את התמונה הזאת ושלח לך?

האישה: אין לי מושג.

בא כוח הבעל: יש עוד תמונות כאלה, לדוגמה תמונה של [י' (=כ')] בבית שלו, של [י' (=כ)], ערום כביום היוולדו.

האישה: הבעתי מחאה. הוא שלח לי את זה, והתקשרתי אליו, ומחקתי את זה והחלפתי פלאפון חדש ומסתבר שכשהחלפתי טלפון חלק נשמר בדיסק.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בא כוח הבעל: האם אמרת לו שאת נוסעת עם חברות לבעלך?

האישה: כן, היו גם חברות בטיול.

בא כוח הבעל: האם יכול להיות שכל התמונות שלך מהטיול היו רק עם [י' (=י' כ')]?
[י' (=י' כ')]?

האישה: חלק לבד וחלק אֶתו וחלק עם עוד אנשים.

בא כוח הבעל: התמונה הבאה שאראה לך זה תמונה ש[י' (=י' כ')] לא שלח לך, אלא תמונה שמישהו צילם אותך, ותגידי לי איפה התמונה הזאת צולמה. בתמונה רואים שאת מחזיקה את הטלפון הנייד שלך ואת מצולמת בחצי גוף עירום, ולכן לא יכול להיות שאת מצלמת את עצמך.

האישה: אני צילמתי את עצמי במקלחת בבית שלי כי רציתי לעשות ניתוח חזה, אתה לא רואה שזה במקלחת שלי? אני מול מראה במקלחת שלי. אתה לא רואה?

בא כוח הבעל: האם תהיי מוכנה ללכת לפוליגרף בעניין הבגידה שלך עם [י' (=י' כ')]?
[י' (=י' כ')]?
האישה: לא.

בא כוח הבעל: אין לי יותר שאלות אלא אם כן אני ארצה להזמין את [י' (=י' כ')] לעדות.

בית הדין: אתה רוצה צו ל'אשת טורס'?

בית הדין לאישה: ההזמנה הזאת מונפקת לחדר זוגי, על שם שניכם.

האישה: הזמנו חדר זוגי והצטרפנו עם עוד אנשים והתחלפנו שם, זה היה דיל של הכרטיס טיסה עם המלון יחד זה דיל אחד, וזה יותר זול שמזמינים הזמנה זוגית.

בית הדין: זה הזמנה של בית המלון ולא של אשת טורס, ופה כתוב שזה היה חדר זוגי שלך ושל [י' כ'], אלא את טוענת שלא ישנת אֶתו אלא עם חברה אחרת. השאלה המתבקשת למה הזמנת חדר עם [י' (=י' כ')] ולא עם חברה אחרת?

האישה: כשהגענו למלון עשינו את החילוף. אני ישנתי עם [ג'] מ[א'], אני לא מכירה אותה.

בית הדין: איפה פגשת אותה?

האישה: זה אנשים לא קשורים שם, שם במלון בדלפק התחברנו.

לשאלה עונה האישה: היינו שם סוף שבוע במלון מיום חמישי עד ראשון.

בית הדין: את לקחת אישה זרה שאת לא מכירה אותה לחדר שמצאת אותה בדלפק? מה ההיגיון בזה?

האישה: זה אנשים שנסעו אֶתנו במטוס והתחברתי אֶתה. חסכתי על זה מאתיים דולר.

בית הדין: את חושבת שמישהו יאמין לך לדבר כזה שלקחת אישה זרה וביקשת ממנה לישון אֶתך בחדר בשביל מאתיים דולר?

האישה: לא, אבל ככה זה היה.

בית הדין: והיא גם הזמינה חדר – [ג']?

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

האישה: לא יודעת, אני מניחה שכן, כי אם לא היא לא הייתה באה.

בית הדין: כמה זמן לפני הטיסה עשית את ההזמנה מ'אשת טורס'?

האישה: שבועיים אולי.

בית הדין: פה בארץ לקחתם חדר אחד, אז מה חסכתם אם כל אחד לוקח חדר נפרד?

האישה: שכרנו חדר אחד כדי לחסוך בעלויות, המטרה הייתה שנתחלף שם במלון.

בית הדין: ואנחנו נאמין שאת תשכירי חדר זוגי אחד ותמצאי שם מישהי שאת לא מכירה, שאת לא יודעת מיהי, והיא תסכים להחליף אתך? אם את לקחת חדר והוא לקח חדר אחד אז מה החיסכון?

האישה: לא חסכתי כלום.

בית הדין: עם מי [י' (=י' כ')] ישן?

האישה: לא יודעת.

האישה: אין לי מושג, רוב הזמן היינו ביחד עד הלילה ובלילה נפרדו דרכינו. זהו.

בא כוח הבעל: כשנסעת עם [י' (=י' כ')] לבלגריה ידעת מראש שתמצאי מישהו שיסכים להתחלף?

האישה: לא.

בא כוח הבעל: ואם לא היית מוצאת מישהו שיחליף אתכם?

האישה: אז היינו ישנים יחד.

בית הדין: כמה אנשים היו בקבוצה שלכם?

האישה: משהו כמו ארבעים. זה טיול שאתה מגיע לשם ויש להם נציג במלון שעושים טיולים וכל אחד בוחר אם להצטרף לטיול או לא, זה חבילה שלמה של מלון וטיסה.

בית הדין: זאת אומרת שאת בחרת חדר וכל האנשים שם אומרים מי הבן זוג שלהם, וזה היה שבועיים או שלושה לפני הטיול, זאת אומרת שאשת טורס שלחו למלון שהבן זוג שלך למלון זה [י' כ']?

האישה: נכון.

בית הדין: ואת אומרת שאתה החלפת שם במלון כשהגעת לדלפק, נכון?

האישה: אני אחדד את זה, שם יש אפשרות להזמין חדר לבד, ואנחנו הזמנו חדר זוגי, במטרה של לבוא לשם ולהתחלף בדרך למצוא מישהו אחר. אין אופציה שאשת טורס יעשו את זה בשבילנו כי כולם באים לשם זוגות, והייתה עוד אחת שגם באה עם גבר ורצתה לישון נפרד.

בית הדין: במידה ויתברר שכל מה שאת מדברת הוא לא אמת אנחנו נחייב אותך בהוצאות משפט והוצאות של בית הדין.

האישה: טוב.

בא כוח הבעל: מה סיפרת לבעלך עם מי את נסעת?

האישה: עם חברה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בא כוח הבעל: למה הכחשת?

האישה: אני הוצאתי כרטיס אשראי משותף של שנינו, ולא הסתרתני כלום, אני הצעתי לבעלי לצאת כמה פעמים והוא לא רצה אז הייתי חייבת לצאת ולכן אמרתי.

בא כוח הבעל: האם הילדים ביקשו ממך לנתק את הקשר עם ... (= 'כ')?]

האישה: לא."

בתאריך ב' בטבת תשע"ו (14.12.2015) הגישה האישה תביעת כתובה ופיצויים ונקבע מועד נוסף לדיון לתאריך כ' באדר א' תשע"ו (29.2.2016).

לפני מועד הדיון – בתאריך כ' בכסלו תשע"ו (2.12.2015) – הגיש בא כוח הבעל בקשה להזמנת עדים ומסמכים.

בבקשתו ביקש בא כוח הבעל לחייב את האישה להמציא את פרטיה של הגב' [נ'] לשם הזמנתה לעדות בעניין טענת האישה כי ישנו באותו חדר במלון בבולגריה.

כמו כן ביקש: להמציא את פרטיו של [י' כ'] בן זוגה לטיול, וכן תדפיסי שיחות מחברת פלאפון, ולהמציא – מחברת התיירות שבאמצעותה הזמינו את החופשה בבולגריה – את המסמכים הבאים: מה הם מקומות הטיסה שהוזמנו והאם היו צמודים, כיצד שולמה ההזמנה לחופשה ועל ידי מי, האם ההזמנה לחדר הייתה מיועדת לשניהם יחד.

בדיון שהתקיים בתאריך הנ"ל נשאלה האישה מדוע לא המציאה את פרטי העדים כבקשת בא כוח הבעל. האישה השיבה (להלן ציטוט מהפרוטוקול):

"האישה: אין לי את הפרטים שלו בטלפון שלי ואין לי שום דבר.

בית הדין: מתי הייתה הנסיעה לבולגריה?

האישה: לפני שנתיים.

בית הדין: ומתי ניתקת את הקשר איתו?

האישה: לפני חמישה חודשים, אבל אין לי את הפרטים שלו ואין לי כלום.

בית הדין: את יודעת באיזה עיר הוא גר?

האישה: לא יודעת.

בית הדין: ואת חושבת שנאמין לך לזה? היית איתו הרבה זמן בקשר, את באה לומר לי שאת לא יודעת באיזה עיר הוא גר?

האישה: הוא נע ונד אני לא יודעת.

בית הדין: כשהיית איתו בבולגריה, איזה עיר הוא גר?

האישה: ב[פ'].

בית הדין לבעל: הוא עובד באותו מקום עבודה שהיה?

הבעל: אני חושב שלא, כי הבנתי שהוא מתעסק היום במוצרי חשמל.

בית הדין לבעל: אתה תאתר את [י' כ'] ותגיד לנו מה העלויות של זה והיא תשלם את זה.

בא כוח הבעל: ואני רוצה גם את הגברת [נ'] אותה גברת שהיא טענה שהיא החליפה אותה בחדרים בבולגריה בדלפק בכניסה למלון.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

האישה: ישנתי אֶתה בדיוק יומיים ואין לי קשר אֶתה ואני לא יודעת מי היא ואין לי קשר אֶתה ולא כלום.

בית הדין: ואיפה היא עבדה?

האישה: לא יודעת.

בית הדין: ואיפה היא גרה?

האישה: אני לא יודעת.

בית הדין: זה לא הגיוני שאת פוגשת אישה זרה בארץ זרה ואומרת לה בואי לישון אֶתי כשאינן לך מושג מי זאת בכלל ומה היא.

האישה: לי זה הגיוני.

בא כוח הבעל: אני גם הגשתי פסיקתה לחברת פלאפון לגבי פירוט השיחות שלה, והתברר לנו שהיא בחברת הוט מובייל.

בית הדין: תגיש פסיקתה לכל החברות.

בית הדין: יש לך דרך לדעת מי זאת [נ'] במידה והיא ישנה אֶתה?

הבעל: האישה אמרה בעבר שיש את ההזמנה ב'אשת טורס' ואפשר לראות את הישיבה שלה במטוס, ופניתי לאשת טורס והם אמרו שהמטוס זה חברה בולגרית חיצונית ואין להם קשר, לי יש תמונה שלהם ביחד, והיא צריכה להוכיח שהם לא ישבו יחד, וגם החדר הוזמן על שם שניהם והיא צריכה להוכיח שהיא התחלפה עם אחת אחרת ולא אנחנו.

בהמשך הדיון נחקרה האישה על ידי בא כוח הבעל ובין השאר טענה:

"בא כוח הבעל: בדיון הקודם הגיעו תמונות עירום של [י' כ'] גם במקלחת וגם בשירותים, איפה היה המחאה שלך שאת אישה נשואה?"

האישה: אני מחיתי על זה ואמרתי לו זה לא מתאים, ואני מחקתי את ההודעות האלה, וכשהחלפתי טלפון מסתבר שזה התגבה בענן ומשם זה הגיע למחשב [...]

האישה: אני באמת עברתי תקופה מאד קשה מהדיון האחרון עד היום, הוא הכפיש את שמי על התמונה הזאת שהוא הביא לבית הדין, בחמש שנים האחרונות המצב ביני לבין בעלי לא היה טוב בינינו, ואחת הסיבות זה בגלל שהוא לא יכל לרצות אותי בתור אישה, ולא פעם ביקשתי ממנו שיטפל בזה, וזה לא עזר, והוא לא יכל לספק אותי בתור אישה.

בהמשך נחקר הבעל אודות טענת האישה שאינו מסוגל לקיים יחסי אישות והבעל הכחיש את הדברים וטען שהאישה מנעה ממנו קיום יחסי אישות.

בית הדין בהחלטתו מיום כ' באדר א' (29.2.16) הקציב לבעל שלושים יום להגיש בקשה לזימון עדים ולא יוגשו סיכומים.

הבעל בחר להגיש סיכומים והתקבלו גם סיכומי האישה.

טענות הצדדים בתמצית

הבעל טוען שהאישה הפסידה כתובתה לאור מעשי כיעור והבגידה לטענתו.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

לטענת הבעל, האישה נסעה לחופשה במלון בבולגריה עם אדם בשם [י' כ'] ישבו יחד בטיסה, הזמינו חדר משותף במלון וישנו באותו חדר.

כמו כן צירף תמונות שנמצאו במכשיר ה'פלאפון' של האישה שבו נראה [י' כ'] ללא בגדים, כמו כן תמונה שבה נראים האישה ו[י' כ'] מתנשקים.

לעומת זאת לאישה גרסה משלה.

האישה כופרת בטענת הבגידה ומעשי כיעור וטוענת שמדובר בהכפשת שמה ונועדה אך ורק כדי לשלול ממנה את זכויותיה.

האישה טוענת שלאורך כל עשרים ושמונה שנות הנישואין השקיעה את כל כולה למען המשפחה והייתה נאמנת לבעל.

בנוגע לקשר עם [י' כ'] טוענת כי לאור יחסו של הבעל כלפיה ולאור בדידותה יצרה קשרים עם חברות וחברים, קשרים אפלטוניים בלבד – הקשר עם [י' כ'] היה קשר של עמית לעבודה, הוא בן עשרים וחמש והקשר הוא קשר של אם ובן. זהו קשר של אוזן קשבת שהייתה מייעצת לו בכל מיני דברים ומדברת אתו על הבעיות שלו.

היא טוענת שביקשה מהבעל פעמים רבות להצטרף אליה לטיול בחו"ל והבעל סירב, ולכן כשהזדמן לה לנסוע עם חברים הצטרפה לנסיעה שכללה אנשים נוספים, חלקם מוכרים, באותה קבוצה.

הזמנת חדר יחיד כרוך בעלויות גבוהות ולכן כדי להוזיל עלויות הזמינה חדר משותף עם [י' כ']. אולם מלכתחילה כוונתה הייתה למצוא מישהי במלון שתישן עמה ולא עם [י' כ'] כפי שאכן קרה שפגשה במלון את גב' [נ'] וזו הסכימה ללון עמה.

האישה טוענת שכל אחד מהם שילם בנפרד את הטיסה והשהות במלון – דבר המוכיח שאין כאן קשר רומנטי שאם אכן היה הרי ש[י' כ'] היה משלם הכול על חשבוננו.

בנוגע לתמונות טוענת האישה ש[י' כ'] שלח לה את התמונות לפלאפון שלא ברצונה ואף מחתה על כך בפניו וכשהחליפה מכשיר כנראה בטעות התמונות נשארו מגובות במכשיר.

בנוגע לתמונה שבה נראים מתנשקים טוענת שמדובר בנשיקה חברית בלבד שמקובלת בחברה.

בנוגע להמצאת כתובתו של [י' כ'] טוענת האישה שניתקה את הקשר עמו לפני חמישה חודשים והיות שהוא נע ונד בארץ אינה יודעת היכן הוא נמצא כיום.

כמו כן לעניין גב' [נ'] טוענת שלא נוצר ביניהם קשר במהלך השהייה במלון כדי שתדע את כתובתה ואת פרטיה האישיים.

חובת ההוכחה – על האישה

הנה בנדון דידן האישה ומר [י' כ'] הזמינו חדר משותף במלון שכן בא כוח הבעל הציג בפני בית הדין צילום של הזמנה לבית מלון בבולגריה "פלטינום הוטל" על שמה של האישה, ועל שם [י' כ'] הנ"ל. אמנם האישה טוענת שהיא לא ישנה עם הנ"ל באותו חדר, אלא היא ישנה עם גב' [נ'], וכל מטרת הזמנת החדר המשותף עם הנ"ל, היה לצורך הוזלת התשלום.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

אך יש לדחות את טענת האישה כי מאחר שהוצג לפנינו צילום ההזמנה המשותף הנ"ל, הרי שמן הסתם התגוררו בחדר אחד במלון. ואם ברצון האישה לטעון שבהגיעה למלון, חיפשה אישה אחרת להיות עמה בחדר אחד, הרי שחובת הראיה עליה להצדיק את דבריה. ואם האמת כדבריה של האישה, מדוע לא הביאה את מר [י' כ'] ואת גברת [נ'] כעדים להוכיח את צדקת טענותיה. ואדרבה היא טענה שאינה יודעת את מקום מגוריהם של הנ"ל.

לדעת בית הדין אין טענה זו מתקבלת על הדעת, שכן לדברי האישה מר [י' כ'] היה בביתם, ולדבריה היה לה קשר עמו במשך שנה ושבעה חודשים לפחות, ואיך ייתכן שלא יהיה לה את מספר הטלפון שלו ושלא בידה היה לגייס אותו לעזרתה? ומדוע בחרה לומר שאינה יודעת את מקום מגוריו? כן היה בידה להביא לעזרתה את גב' [נ'], ולא ייתכן שאישה שהיא התגוררה עמה בחדר אחד לא תדע את מקום מגוריה. ודאי שבידה היה ליצור קשר עמה, בעידן המתקדם – בימינו. וכבר כתב הרא"ש (שבועות פרק ו סימן יג) "הרוצה לשקר – ירחיק עדין". וכן כתב הרמב"ן בספר "ויכוח הרמב"ן" (דף יז ע"א) "הרוצה לכזב וכו'. וכן כתב בשו"ת הרשב"ש (סוף סימן קפט) וכן כתב הבית יוסף בחושן משפט (סימן סט וסימן ע) ועוד.

וראיתי להגאון רבי אברהם גליק בשו"ת יד יצחק (חלק ב סימן ער) על אודות אישה ששלחה טלגרף (=מברק) לאדם אחד בו היא מודיעה לו שהיא תיסע אליו. וכתב, שמתוך זה "מוכח" שיש רגליים לדבר שזנתה עמו. אמנם צירף שם עוד הוכחות לדבר כדי לאסרה על בעלה מדינא – עיין שם; אך בנדון דידן אין אנו דנים לעניין איסורה לבעלה אלא לעניין כתובה ויש לומר שהסתמכות על כרטיס הזמנת בית המלון יש בה הוכחה, שאכן האישה ו[י' כ'] שהו יחד באותו חדר בבית מלון, כל עוד לא הוכח אחרת.

התחמקות מבדיקה המחויבת מוכיחה שטענת המתחמק היא שקר

כבר כתב בשו"ת הרא"ש (כלל קז סימן ו):

"וצריך הנתבע להשיב על כל מה שישאל הדיין. ואם אינו רוצה להשיב לדיין ומכסה ומעלים דבריו ומשיב תשובות גנובות כדי שלא יוכל הדיין לעמוד על אמתת הדין – מה יעשה הדיין? לזכותו אי אפשר, מאחר שנראה לו דין מרומה, כדאיתא בפרק שבועת העדות (שבועות ל ע"ב), ואם יסתלק מן הדין – היינו זכות כי בזה יפטר אם שום דין לא יזקק לדונו מפני שהוא טוען ברמאות ואינו רוצה להשיב על חקירות ודרישות, ונמצא חוטא נשכר. ועל זה ועל כיוצא בזה נאמר (בבא בתרא קלא ע"א) 'אין לו לדיין אלא מה שענינו רואות'. וכיון שנראה לדיין שאם היה זה משיב על שאלותיו היה הדבר מתברר, ומחמת שלא יתברר הוא כובש דבריו – יעשה הדיין כאלו השיב ונתברר שקרו ויחייבנו מאומד הדעת אף על פי שאינו יכול לברר שקרו בביאור ובפירוש מאחר שהעדר הביאור בא מחמת רמאותו שאינו רוצה להשיב על חקירות ודרישות כדי שיתברר שקרו אומדנא דמוכח הוא רשאי דיין מומחה לדון באומדנא דמוכח כזה", עכ"ל.

והובאו דבריו בדרכי משה חושן משפט (סימן טו אות ב) ובסמ"ע (שם ס"ק יג) ובש"ך (שם ס"ק ה), ע"ש. והוא הדין יש לומר בנדון דידן, שמאחר ובית הדין דרש מהאישה להביא עדים להוכיח את דבריה, והיא התחמקה מכך, בית הדין רואה שכל דבריה בשקר יסודם.

וכן מצינו כיוצא בזה בעניין השקאת הסוטה, שכתב הרמב"ם (פרק ג מהלכות סוטה סוף הלכה ב): "ואם אמרה 'הן, נטמאתי' או 'איני שותה' – יוצאה בלא כתובה והולכת לה". וכתב הכסף משנה (שם):

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

"ומשמע לרבנו דכל שאמרה איני שותה, אף על פי שלא אמרה בפירושו
טמאה אני מפסדת כתובתה, דכיון שפחדה מלשתות מוכחא מילתא ודאי
שהיא טמאה. שאילו היתה טהורה, לא היתה נמנעת מלשתות [...] "עכ"ל.

וכן הובאו דבריו במעשה רוקח (שם) ובספר מים חיים להפרי חדש (שם). וראה עוד להגרי"א
הרצוג בפסקים וכתבים (חלק ח סימן רא עמוד תתשנב) שהסתמך על דברי הכסף משנה הנ"ל על
אודות בעל שסירב לילך לבדיקה אם יש לו גבורת אנשים, שמכאן עולה בירור שטענתה של
האישה אמת, עיין שם. וראה עוד בשו"ת מהרש"ם (חלק ו סימן קלג וחלק ב סימן כד) שהסתמך על
דברי הכסף משנה הנ"ל, ולמד מדבריו שהתחמקות מבדיקה המחויבת מוכיחה שטענת
המתחמק היא טענת שקר ואפשר לפסוק כאילו בוצעה הבדיקה והתברר להיפך מטענת
המתחמק – עיין שם. וכן הביא דברי מהרש"ם הגאון ר' ישראל לנדא בשו"ת בית ישראל (חושן
משפט סימן קפא) ובתשובות והנהגות (חלק א סימן תיב), עיין שם.

והוא הדין יש לומר בנדון דידן "דכיוון שפחדה" האישה מלזמן את העדים – מוכחא
מילתא ודאי ששהתה בחדר אחד עם [י' כ'] הנ"ל.

אשר על כן, לדעת בית הדין נראה שכל עוד לא הוכח אחרת, יש לראות את מטרת טיסתם
של המבקשת ומר [י' כ'] כמשותפת ושמן הסתם לנו בחדר אחד, וכן כיוון שהם רכשו כרטיס
במשותף, בית הדין רואה את מטרת טיסתם כמתוכננת מראש ולא במקרה, וכמאמר הנביא עמוס
(ג ג) "הֲיִלְכוּ שְׁנַיִם יַחְדָּו בְּלִתי אִם נֹעֲדוּ".

ונמצא שיש לפנינו מעשה כיעור, וכדברי הרמב"ם (פרק כד מהלכות אישות הלכה טו) שכתב וזו
לשונו:

"כיצד היא יוצאה משום שם רע, כגון שהיו שם עדים שעשתה דבר מכווע
ביותר [...] או שנכנסו זה אחר זה והגיפו דלתות וכיוצא בדברים אלו, אם
רצה הבעל להוציאה תצא בלא כתובה, ואין זו צריכה התראה" – עיין שם.

(ועיין בשלחן ערוך אבן העזר סימן יא סעיף א שנזכר מעשה כיעור).

ואין לדון כאן מצד עוברת על דת יהודית הנזכר בדברי הרמב"ם (פרק כד מאישות הלכה יב)
ובשולחן ערוך (סימן קטו סעיף ד), כיוון שבזה אין האישה מפסדת כתובה אלא בהתראה, וכפי
שכתבו הרמב"ם (שם הלכה יד) והשולחן ערוך (סימן קטו סעיף ד). וכאן אין עדים שהבעל התרה
בה.

חובת הגירושין במעשה כיעור

ראשית יש לדון בתביעת גירושין שהגיש הבעל.

הנה הרמב"ם (פרק כד מהלכות אישות הלכה טו) כתב לעניין מעשה כיעור וזו לשונו: "אם רצה
הבעל להוציאה תצא בלא כתובה, ואין זו צריכה התראה" – עיין שם. וכן כתב הסמ"ג (עשין מט)
וכן פסק השולחן ערוך (אבן העזר סימן יא סעיף א) וזו לשונו: "אם הוציאה בעלה בדבר מכווער כזה
[...] – עיין שם. וכתב הבית שמואל (שם ס"ק ו) שזה כדעת הרמב"ם והסמ"ג הנ"ל "אבל אין
כופין אותו [...] "והביא תשובת מהר"ם מלובלין (סימן פ) שאפילו בזמן הזה דאיכא חרם דרבנו
גרשום, יכול להוציאה. וכן פסק הט"ז (שם ס"ק א) ושלא כתשובת מהרש"ל (סימן לג), עיין שם.

ובפרט שהאישה הביעה את רצונה ואת הסכמתה להתגרש, וכמפורט בפרוטוקול.

לאור האמור: על הצדדים להתגרש כהסכמתם.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

האם במעשה כיעור הפסידה האישה כתובה?

באשר לתביעת האישה את כתובתה:

הנה במעשה כיעור נחלקו רבותינו הראשונים אם האישה מפסידה את כתובתה:

לדעת הרמב"ם (פרק כד מהלכות אישות הלכה טו) "אם רצה הבעל להוציאה, תצא בלא כתובה", עיין שם. וכן כתב הסמ"ג (עשין מח) וכן כתב הריטב"א בקידושין (פא ע"א) בשם הגאונים, שאם רצה להוציאה תצא בלא כתובה. וכן כתב עוד בחידושו לייבמות (הוצאת מוסד הרב קוק, דף כד ע"ב) וכן כתב המאירי (כתובות עב ע"א) דבכיעור הפסידה כתובתה. וכן כתב הנימוקי יוסף (ייבמות ו ע"א מדפי הרי"ף) שיוצאת בלא כתובה, והוסיף בשם הריטב"א שאינה צריכה התראה. (אולם בסוף מסכת נדרים כתב הנימוקי יוסף שתצא ותיטול כתובה).

אולם בשו"ת הרשב"א (חלק א סימן אלף קפז) כתב שאינה מפסדת את כתובתה אלא אם כן היא נאסרת על בעלה בעדי טומאה – עיין שם, והבית יוסף (סימן יא) ציין לדבריו. ובשו"ת מהרא"ל צינץ (אבן העזר סימן יא) כתב להוכיח שגם דעת רש"י (כתובות קא ע"א) ותוספות (סוטה כה ע"ב) והר"ן (כתובות שם) כדעת הרשב"א – עיין שם. ובשו"ת מהרשד"ם חלק אבן העזר (סימן קסא) פסק כדעת הרשב"א שאינה מפסדת כתובה, אלא באופן שבית הדין מוציאין אותה – עיין שם.

דעת מרן השולחן ערוך לעניין כתובה במעשה כיעור

והנה מרן בבית יוסף (אבן העזר סימן יא) הביא את לשון הרמב"ם הנ"ל שבמעשה כיעור הפסידה האישה כתובתה, אך בשולחן ערוך (אבן העזר סימן יא) לא הזכיר דברי הרמב"ם שמפסדת כתובה.

ואדרבה, כתב בשו"ת מהרא"ל צינץ (שם) להוכיח שדעת השולחן ערוך כהרשב"א, שהרי פסק (שם סעיף ג) "כל מקום שאמרו תצא – תצא בלא כתובה" ומבואר דדווקא כשבית דין כופין להוציאה, אזי מפסדת כתובה ומשמע דבמה שפסק שם לעיל (סעיף א) בדין מעשה כיעור – שאין כופין להוציאה, אלא הדבר תלוי ברצונו אם רצה להוציאה – יש לה כתובה, והשמית דעת הרמב"ם. (וכעין דבריו כתב בשו"ת שופריה דיוסף [בירדוגו, סימן ד] שאם רצה להוציאה בעדי כיעור יוציא וייתן כתובה, שהרי לא אמרו "תצא בלא כתובה" אלא דווקא במקום שכופין אותו להוציאה [שולחן ערוך סימן יא סעיף ג] עיין שם).

אך הנה הטור ושולחן ערוך (אבן העזר סימן קטו סעיף ה) פסקו, וזו לשונם:

"כל אלו אין להם לא עיקר כתובה ולא תנאי כתובה ולא תוספת, אבל תטול מה שהכניסה אליו והוא בעין בין מנכסי צאן ברזל בין מנכסי מלוג. ואם כלה או נגנב או נאבד אין מוציאין ממנו וכן הדין במי שזנתה או יוצאת משום שם רע שאבדה עיקר כתובתה ותוספת, ונטלת מה שהוא בעין מכל מה שהכניסה" עכ"ל.

וכתב מרן בבית יוסף (שם) שכן דעת הרמב"ם בפרק כ"ד מהלכות אישות – עיין שם – וכוונתו למה שכתב הרמב"ם שם בהלכה י' (ושלא כפי שצוין בטור מהדורת מכון ירושלים "הלכה ו"). ונראה שהיא טעות סופר, וצ"ל הלכה י' וזו לשונו:

"מי שזינתה תחת בעלה אין לה כתובה לא עיקר ולא תוספת, ואין מוציאין מן הבעל דבר ממה שאבד או נגנב מנכסי צאן ברזל שלה ואין צריך לומר נכסי מלוג. ולא המזנה בלבד אלא אף העוברת על דת משה או על דת יהודית או היוצאה משום שם רע אין לה כתובה לא עיקר ולא תוספת ולא תנאי

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

מתנאי כתובה, וכל אחת מהן נוטלת הנמצא מנדוניתה ויוצאה. ואין הבעל חייב לשלם כלום לא מה שפחת ולא מה שאבד, עכ"ל.

ויוצאת משום שם רע היינו מעשה כיעור, וכפי שכתב הרמב"ם (פרק כד מאישות הלכה טו) "כיצד היא יוצאה משום שם רע, כגון שהיו שם עדים שעשתה דבר מכוער ביותר [...] וזה שלא כדעת רש"י בכתובות (קא ע"א) שפירש שיוצאת משום שם רע היינו שזינתה – עיין שם. ואין כן דעת הטור והשולחן ערוך, שהרי כתבו "וכן הדין במי שזנתה או יוצאת משום שם רע", דמשמע שהם שני מושגים נפרדים.

וכיון שמרן השולחן ערוך (סימן קטו סעיף ה) העלה ללשון הטור הנ"ל, ע"ש. אם כן נמצאנו למדים שמרן השולחן ערוך סובר כדעת הרמב"ם (וכפי שכתב מרן בבית יוסף, וכו"ל) שבמעשה כיעור איבדה כתובה.

דעת הפוסקים בדעת מרן השולחן ערוך בעניין זה

וכן דעת הגאון ר' יצחק בן וואליד בשו"ת ויאמר יצחק (חלק א אבן העזר סימן קלג) אחר שהביא דברי הרמב"ם (פרק כד מהלכות אישות הלכה טו) שהיוצאת משום שם רע – דהיינו שעשתה דבר מכוער – אין לה כתובה, כתב (בד"ה ובסימן) שמרן השולחן ערוך (סימן קטו סעיף ה) פסק שהיוצאת משום שם רע אין לה כתובה, וכיוון שראו אותם שוכבים זה עם זה, שהוא מכוער יותר מהדברים שכתב הרמב"ם – אם רצה לגרשה אין לה כתובה, עיין שם. וכן כתב הגאון ר' שאול ישועה אביטבול בשו"ת אבני שיש (חלק א סימן טז דיבור המתחיל "ואע"ג דקי"ל"), אחר שהביא דברי הרמב"ם (אישות פרק כד הלכה טו) שהיוצאת משום שם רע כגון שעשתה דבר מכוער – יוצאת בלא כתובה:

"ורמזה מרן בסימן קט"ו סעיף ה' וזו לשונו 'וכן הדין במי שזינתה או שיצאה משום שם רע שאבדה כתובתה' [...] ופירוש יוצאת משום שם רע, היינו בעדי כיעור, שאם ירצה לגרשה תצא בלא כתובה."

וכן כתב הגאון ר' אליהו ילזו בשו"ת יש מאין (חלק ב אבן העזר סימן ד אות ב) שבעדי כיעור, אם רצה לגרשה אין לה כתובה:

"וכאשר מפורסם בסימן קט"ו גבי עוברת על דת משה ויהודית, והיוצאת משום שם רע, דהיינו שיש עליה עדי כיעור, וזאת משונה מעוברת על דת, דבהא לא בעיא התראה, כמבואר להדיא ברמב"ם, וזה פשוט", עד כאן דבריו.

וכן כתב הגאון ר' חיים טולידאנו בשו"ת חק ומשפט (סימן שצא) דפשיטא דבעדי כיעור לחוד איבדה כתובתה, והוסיף "ומה מאד נפלינו הפלא ופלא איך נעלם מעיני החכמים דברי מרן בהדיא סימן קט"ו סעיף ה' שהיוצאת משום שם רע אבדה כתובה ותוספת כתובה" עיין שם. גם הגאון ר' רפאל אנקאוה בשו"ת קרני ראם (סימן ו דיבור המתחיל "אך") כתב לתמוה על הרב כרם חמר (חלק א סימן טו) היאך נעלמו ממנו דברי השולחן ערוך בסימן קט"ו שפסק בפירוש דהיוצאת בעדי כיעור, דהיינו היוצאת משום שם רע אבדה כתובתה, ע"ש.

גם הגאון רבי אברהם ריוח בשו"ת ויען אברהם (חלק אבן העזר ריש סימן נג) כתב בפשיטות שכן פסק השולחן ערוך (סימן קטו סעיף ה) שהיוצאת משום שם רע – דהיינו בעדי כיעור – איבדה כתובתה, עיין שם. וכן כתב הגאון רבי שלמה אבן דאנן בשו"ת ביקש שלמה (סימן מא דיבור המתחיל "אלא") אחר שהביא דברי הרמב"ם שבשעשתה דבר מכוער אין לה כתובה, כתב "והביא

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

דברי רבנו [=הרמב"ם] הטור אבן העזר סימן קט"ו. "עכ"ל. וכן כתב הגאון רבי יצחק חזן בשו"ת יחוה דעת (חלק א סימן יז דיבור המתחיל "ובשו"ע") שדעת השולחן ערוך (סימן קטו סעיף ה) שהיוצאת משום שם רע דהיינו כיעור – איבדה כתובתה, עיין שם. וכן כתב הגר"ח צימבליסט בפד"ר (כרך ח עמ' 351) שכן "מפורש" בשולחן ערוך (שם) שהיוצאת משום שם רע איבדה כתובתה, וציין במוסגר למה שכתב בשו"ת מהרא"ל צינץ בדעת השולחן ערוך, עיין שם.

אמנם בשו"ת אבני נזר (חלק אבן העזר סימן ל אות ב) כתב שהשולחן ערוך השמיט דעת הרמב"ם שבכיעור הפסידה כתובה בלא התראה, עיין שם. וכן כתב הגאון רבי מנחם מנדל שניאורסון בשו"ת צמח צדק (אבן העזר חלק א סימן כד דיבור המתחיל "אמנם לענין הכתובה") לתמוה שהטור והשולחן ערוך (סימן קטו) לא הזכירו דין זה שאם יש עדי כיעור מפסדת כתובתה בלי התראה, עיין שם. אך אחר המחילה, יש לדחות תמיהתם, כיוון שהדברים נכתבו בהדיא בטור ובשולחן ערוך, וכפי הנ"ל.

כמו כן יש להעיר על מה שכתב בשו"ת שופריה דיוסף (בירדוגו, סימן ד) שאם רצה להוציאה בעדי כיעור יוציא וייתן כתובה, שהרי לא אמרו "תצא בלא כתובה", אלא דווקא במקום שכופין אותו להוציאה (שולחן ערוך סימן יא סעיף ג) עיין שם.

אמנם למעשה, כבר כתב בשו"ת מהרא"ל (שם) שאין להוציא מהבעל את הכתובה, וזו לשונו: "לדינא הגם שלעניות דעתי העיקר שלא הפסידה כתובתה כשהיא מותרת עליו, מכל מקום לא מלאני לבי לעבור על דברי הרמב"ם להוציא מן הבעל" – עיין שם, והובאו דבריו בפד"ר (כרך ח מעמוד 357 ואילך) בפסק דינו של הגר"ש אלישיב שהעלה לדברי מהרא"ל צינץ הללו, עיין שם. וראה עוד שם (בפד"ר ח) בפסק דינו של הגר"ח צימבליסט (עמוד 351) שאף הוא העלה לדברי מהרא"ל הנ"ל. ועיין בפד"ר (כרך יג עמוד 356) בפסק דינם של הגאונים רבנו עובדיה יוסף והר"י קאפח והר"ש מזרחי זצ"ל, שהעלו בפשיטות לדברי הרמב"ם שבכיעור איבדה כתובתה. (אמנם הגאון רבי יוסף אלמליח בשו"ת תקפו של יוסף [חלק א סימן טו] כתב בפשיטות שבכיעור אין האישה מפסדת כתובתה – עיין שם – אך כבר תמהו עליו בשו"ת כרם חמר [חלק א אבן העזר סימן טו] ובשו"ת ביקש שלמה [סימן מא] עיין שם).

'מעשה כיעור' הוא רק כשהדברים מראים שהייתה שם עברה

אמנם יש להבהיר, שגם לדעת הרמב"ם אינה מפסדת כתובה בכל אופן, שכן כתב (שם הלכה טו) וזו לשונו:

"כיצד היא יוצאה משום שם רע, כגון שהיו שם עדים שעשתה דבר מכוער ביותר שהדברים מראים שהיתה שם עבירה, אף על פי שאין עדות ברורה בזנות." עכ"ל.

ומבואר בדבריו שמה שמפסדת כתובה, היינו דווקא שהיה מעשה מכוער ביותר, שמראה שהייתה שם עבירה של זנות. וזאת משום שיש רגליים לדבר שמעשה מכוער זה הביא בעקבותיו לידי מעשה זנות. וכן כתב המאירי (כתובות עב ע"א עמוד 314) וזו לשונו: "ויוצאה משום שם רע הוא שראו בה דברים המוכיחים שזנות היה שם, אף על פי שאין שם עדות של זנות". וכן כתב בשו"ת המבי"ט (חלק א סימן רפז) להוכיח מדברי הרמב"ם הנ"ל, שדבר מכוער הוא רק "כשהדברים מראים שהיתה שם עבירה" עיין שם¹. ובשו"ת רבי עקיבא איגר (מהדורא קמא סימן צט

¹ ובקצרה יש לבאר הטעם, שמעשה כיעור הוא רק 'סימן' לעברה שהייתה ואינו 'סיבה' שמחמתה מפסידה הכתובה, ודו"ק.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ד"ה גם המבי"ט) הביא דברי המבי"ט הנ"ל, עיין שם. וכן כתב הגאון רבי יהודה עייאש בשו"ת בית יהודה (חלק אבן העזר סימן יט דיבור המתחיל "או נאמר"). וכן כתב הגר"י טייב בספר ערך השלחן (אבן העזר סימן יא אות ג) בשם המבי"ט והבית יהודה, עיין שם. וכן כתב הגר"א ריוח בשו"ת ויען אברהם (אבן העזר סימן נג דיבור המתחיל "איברא") לדקדק מדברי הרמב"ם, עיין שם.

וכן כתב הגר"ש אלישיב (בפד"ר ח עמוד 357, עיין שם), ותנאי דמסייעי ליה הם המבי"ט והבית יהודה. וכן כתב הגר"ח צימבליסט (בפד"ר, שם עמוד 351) בשם המבי"ט. וכן אמר הגר"ש רוזובסקי זצ"ל – הובאו דבריו בספר אהל אברהם (בעריכת הרב הלל מן, עמוד תקיז דיבור המתחיל "ונראה") שהיוצאת משום שם רע, היינו בדבר כיעור שיש חשש שנאסרה על בעלה כמבואר ברמב"ם (פרק כד מאישות הלכה טו) עיין שם.

ולכאורה בנדון דידן אין אנו יכולים לומר "שהדברים מראין שהיתה שם עבירה", ואם כן לכאורה יש לומר גם להרמב"ם אינה מפסדת את כתובתה.

אלא שעדיין יש לומר כי הרמב"ם (שם) והשולחן ערוך (סימן יא סעיף א) פסקו וזו לשונם: "או שראו אותן מנשקין זה את זה", עיין שם. ואם כן לדבריהם גם במעשה נישוק של שניהם יש לומר "שהדברים מראין שהיתה שם עבירה", אולם באמת החלקת מחוקק (שם ס"ק ג) כתב להסתפק כשנישקו זה את זה, ולא הייתה כאן סתירה כלל, אם יש לחוש שהייתה טומאה בפעם אחרת – עיין שם. והבית שמואל (שם סוף ס"ק ד) כתב דמלשון הרמב"ם משמע דלא חיישינן לזה – עיין שם. וכוונתו: מדכתב הרמב"ם "שהדברים מראין שהיתה שם עבירה", וכן כתבו לבאר את דברי הבית שמואל בארץ צבי (ס"ק ט) ובמחצית השקל. וכן כתב הגאון רבי יהודה עייאש בשו"ת בית יהודה (חלק אבן העזר סימן יט דיבור המתחיל "או נאמר") להוכיח מדברי הרמב"ם שהיוצאת בדבר מכווער, היינו משום שאנו תולין דעשו מעשה עברה (וכדברי המבי"ט הנ"ל), ואחר כך הביא ספקו של החלקת מחוקק הנ"ל וכתב שלפי דברי הרמב"ם הדין ברור וכפי שכתב הבית שמואל, ע"ש. גם הגר"י טייב בספר ערך השלחן (אבן העזר סימן יא אות ג) הביא ספקו של החלקת מחוקק ולדברי הבית שמואל המבי"ט והבית יהודה, שנראה מלשון הרמב"ם דדוקא כשנסתרה שיש לחוש שהייתה שם עברה, עיין שם. (אמנם הגאון ר' יצחק בן וואליד בשו"ת ויאמר יצחק (חלק א סימן קלג דף קלד ע"ב דיבור המתחיל "הן אמת") כתב לבאר הוכחת הבית שמואל מדברי הרמב"ם בעניין אחר – עיין שם – והעיקר כנזכר לעיל).

אך בנדון דידן יש לומר שכיוון שהאישה ומר [י' כ'] רכשו כרטיס משותף לשהייה בבית מלון, הרי שמן הסתם לנו יחד באותו חדר כל עוד לא הוכח אחרת.

ויש להוסיף כי בדיון לשאלת בא כוח הבעל: "ואם לא היית מוצאת מישהו שיחליף אתכם?" השיבה האישה: "אז היינו ישנים יחד" – הרי ששנת ושהיית האישה בחדר אחד עם [י' כ'], אינו מעשה משולל בעיני האישה.

וכבר פסק הרמ"א (סימן יא סעיף א) לעניין מעשה כיעור שדבר זה "לפי ראות עיני הדיינים" – עיין שם.

נדון דידן אינו בגדר "ספק כיעור"

והנה כתב בשו"ת המבי"ט (חלק בסימן רפז) וזו לשונו: "וגם אם יש ספק אם הוא דבר מכווער אם לאו – אינה מפסדת כתובתה דכתובתה בחזקתה היא" – עיין שם. והגאון רבי צדקה חוצין בשו"ת צדקה ומשפט (חלק אבן העזר סימן ג עמוד כח) העלה לדברי המבי"ט, וביאר דבריו בזו הלשון:

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

"נראה לי שכוונתו היא שדין זה דמי למי שאומר לחבירו 'מנה לי בידך' והלה אומר 'יש לך בידי אבל איני יודע אם פרעתוך אם לאו' – דחייב לשלם ואין התובע צריך לישבע אפילו שבועת היסת, אבל אם ירצה יחרים חרם סתם על מי שנטל ממונו שלא כדין, כמבואר ב[שולחן ערוך] חושן משפט (סימן עה דין [=סעיף] ט). והכא נמי האשה תובעת ממנו כתובתה, והאיש טוען 'כן יש לך עלי כתובה, אבל איני יודע אם פרעתוך, כלומר שאיני יודע אם מקרי בהכי עידי כיעור והפסדת כתובתך או לאו'. והוי ממש כ'איני יודע אם פרעתוך' דחייב לשלם לה כתובתה אם ירצה לגרשה, דכתובתה בחזקתה קיימא." עכ"ל.

וראה עוד בשו"ת ציץ אליעזר (חלק טז סימן מז) שהעלה להלכה לדברי המבי"ט שבספק כיעור אין האישה מפסדת את כתובתה.

אולם נראה שאין דברי המבי"ט הנ"ל נוגעים לנדון דידן, כיוון דשאני הכא שהאישה מודה בעובדה שהיא רכשה כרטיס זוגי לבית מלון עם [י' כ'] וכן היא מודה שהיא בבית המלון עמו, אלא שהיא טוענת שבכניסתם לבית המלון נפרדו דרכיהם והיא מצאה אישה אחרת שלא הכירה עד עתה והייתה עמה בחדר, אך זו טענה שלא הוכחה כלל וגם אינה מתקבלת על הדעת כלל, וכפי הנ"ל.

וכיוון שבראייה הכוללת של מכלול הנסיבות שלפנינו – דהיינו תצלום הנישוק פה אל פה ותצלום עירום של מר [י' כ'] שהוא שלח לטלפון של האישה – כל אלה מעידים על מרקם יחסים שמתנהל ביניהם, וכל עוד שהאישה לא הביאה ראיה לדבריה, הרי שהפסידה את כתובתה.

לאור האמור, בית הדין מחליט:

א. הצדדים יתגרשו כהסכמתם.

ב. אין בית הדין קובע מועד לסידור גט, משום שהצדדים מתגוררים עדיין בדירה אחת.

ג. האישה הפסידה את כתובתה.

ד. ניתן לפרסם בהשמטת פרטים מזהים.

ניתן ביום כ"ו באלול התשע"ו (29.9.2016).

הרב אלון אבידר

הרב אריאל ינאי

הרב בנימין אטיאס — ראב"ד